

३३ वेदाङ्ग

भार
कर्मि
विभ

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ शतानीक उवाच ॥
मया हि देव देवस्य विष्णोरभिततेजसः॥ श्रुताः
संभूतयः सर्वाः गदतस्तव स्रजत ॥ १ ॥ यदि प्रस
न्नो भगवाननुग्राह्यास्मि वा याद ॥ तदहं श्रोतु-
मिच्छामि नृणां दुःस्तमनाशनम् ॥ २ ॥ स्वप्नादिषु
महाभाग दृश्यंते ये शम्भा शम्भा ॥ फलानि न प्रप-
च्छंति तद्गुणान्येव भार्गव ॥ ३ ॥ तादृक्पुण्यं पवि-
त्रं च नृणामतिशमप्रदम् ॥ दुष्टस्वप्नोपशमनं त-
न्मविस्तरतो वद ॥ ४ ॥ ॥ शतानीक उवाच ॥ ॥

ग-
१

इदमेवमहाभागपृष्ठवाञ्छपितामहम्॥ श्रीष्मं
धर्मभूतांश्चैष्ठं धर्मपुत्रोयुधिष्ठिरः॥५॥ आद्यं पुरु
षमीशानं पुरुहूतं पुरातनम्॥ अतमेकाक्षरं ब्रह्म
व्यक्ताव्यक्तं सनातनम्॥६॥ असञ्चासञ्चय-
द्विश्वं नित्यं सदसतः परम्॥ परंपराणां परमं पु-
राणं परमव्ययम्॥७॥ मांगल्यं मंगलं विष्णुवरे
ण्यमनघं शक्तिम्॥ नमस्कृत्य लक्ष्मीकेशं चराच-
रगुरुं हरिम्॥८॥ प्रवक्ष्यामि महापुण्यं सकृद्दे-
पायनस्य च॥ येनोक्तेन श्रुतेनापि नश्यते सर्वं

मो-

१

A5

पातकम् ॥ ९ ॥ नारायणसमो देवो न भूतो न भवि
ष्यति ॥ एतेन सत्यवाक्येन सर्वार्थान्साधयाम्यहम्
१० ॥ किंतस्य बहुभिर्मित्रैः किंतस्य बहुभिर्घटैः ॥ न
मो नारायणायतिमंत्रः सर्वार्थसाधकः ॥ ११ ॥ ज
ज्ञे बहुज्ञं परमत्मादायं यद्दीपमध्ये स्तुतमात्मवंतम्
पराशराङ्गं धवतीमहर्षेतरैर्मे नमो ज्ञानतमो नुदा
य ॥ १२ ॥ नमो भगवते तस्यै व्यासायामिततेजसे
यस्य प्रसादाद्दृष्ट्यामि नारायणकथामिमाम् १३
वैशंपायनमासीनं पुराणोक्तविचक्षणम् ॥ इम

ग-
२

मर्थसराजर्षिः एष्टवान्जनमेजयः॥१४॥ ॥ज
नमेजयउवाच॥ किंजपन्मुच्यतेपापात्किंजप-
न्स्वरवमन्मुते॥दुःस्वप्ननाशनं पुण्यं श्रोतुमिच्छा
मिमानद॥१५॥ वेशं पायनउवाच॥ ॥एवमेव
पुराप्रभं एष्टवांस्तेपितामहः॥भीष्मं यंत्रतिना-
श्रेष्ठं तंचाहंकथयामिते॥१६॥ देवव्रतं महाप्राज्ञस
र्वशास्त्रविशारदं॥विनयेनोपसंगम्य पर्य एष्टु-
युधिष्ठिरः॥१७॥ ॥युधिष्ठिरउवा॥ ॥दुःस्वप्
ननाशनं श्रोतुमवेक्ष्य क्षरतर्षभ॥ प्रयतः किंजपन्

मो

२

जाप्यं विबुधः किमनुत्तरेत् ॥ १८ ॥ यस्य कुर्यान्न
संस्कारं प्रातरुत्थाय मानवः ॥ किञ्च ध्यायेत् स त
तं किंपूज्यं वा भवेत् सदा ॥ १९ ॥ पितामहप्रसादेन
बुद्धिभेदो भवेन्न मे ॥ तदहं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि
नो वदतां वर ॥ २० ॥ ० ॥ श्रीश्वर उवाच ॥ ० ॥

शृणुराजन्माहाबाहो कथयिष्ये हि शान्तिकम् ॥
दुःस्वप्नदर्शने जाप्यं यद्वा नित्यं समाहितैः ॥ २१ ॥
अत्राप्युदाहरंति ममिति हासं पुरातनम् ॥ गजेंद्रमो
क्षणं पुण्यं कृष्णस्यास्ति क्लृप्तकर्मणः ॥ २२ ॥ सर्वर

ग.
३

त्रसयः श्रीमानुस्विक्कूटो नाम पर्वतः ॥ सुतः पर्व
 तराजस्य समेरोर्भास्करद्युतेः ॥ २३ ॥ क्षीरोदज
 लवीच्युग्रेर्धौतामलशिलातलः ॥ उस्थितः साग
 रंभित्वा देवर्षिगणसेवितः ॥ २४ ॥ अप्सरोभिः
 परिवृतः श्रीमत्प्रसन्नवणाकुलः ॥ गंधर्वैः किन्नरै
 र्यक्षैः सिद्धचारणपद्मैः ॥ २५ ॥ मृगैः सिंहैर्गजै
 र्द्वैश्रवतगात्रो विराजते ॥ पुद्गाभिः कर्णिकारैश्च
 स्रष्टव्यैर्दिव्यपाटलैः ॥ २६ ॥ चूतनिंबकंदैश्च चं
 दनागरुचंपकैः ॥ शालैस्तालैस्तमालैश्च तरुभि

मो.

३

श्चार्जुनैस्तथा॥२७॥ बकुलैः कुंदपुष्पैश्च सरलैर्दं
वदारुभिः॥ मंदारकुसुमैश्चान्यैः पारिजातैश्च स
र्वशः॥२८॥ एवं बहुविधैर्वृक्षैः सर्वतः समलंकृ-
तः॥ नानाधातुं कितैः शृंगैः प्रस्रवद्भिः समंततः॥
२९॥ शोभितोरुचिरप्रख्यैः रूपाभिर्विस्तीर्णसा
नुभिः॥ मृगैः शारवा मृगैः सिंहैर्मातंगैश्च सदा म
दैः॥३०॥ जीवजीवकसंगुष्टंचकोरशिशिवनादित
म्॥ तस्यैकं कांचनं शृंगं सेवते यं दिवाकरः॥३१
॥ नानापुष्पसमाकीर्णं नानाशृंगैः समाकुल

ग-
४

मू॥द्वितीयं राजतं शृंगं सेव्यते यं निशाकरः ३२ पां
दुरांबुदसं काशं तुषारचयसन्निभम् ॥ कज्जेंद्रनी
लवैडूर्यते जीभिर्भासयन् भ्रमः ॥ ३३ ॥ तृतीयं ब्रह्म
सदनं प्रकृष्टं शृंगमुत्तमम् ॥ पद्मरागसमभरव्यं ता
रांगणसमन्वितम् ॥ ३४ ॥ नैतत्कृतघ्नाः पश्यन्ति न
नृशंसाननास्तिकाः ॥ नातप्तपसो लोके ये च पा
पकृतौ जनाः ॥ ३५ ॥ नानाराधितगोविंदाः शैलं प
श्यन्ति मानवाः ॥ तस्य सानुमतः पृष्ठे सरः कांचन
पंकजम् ॥ ३६ ॥ कारं डवसभा कीर्णं राजहंसोपशो

मो.

४

भितम् ॥ मन्त्रमरसंघुष्टं चकोरशारिवनादित
म् ॥ ३७ ॥ कमलोत्पलकल्हारपुंडरीकोपशोभि
तम् ॥ कुमुदैः शतपत्रैश्च कांचनैः समलंकृतम् ॥
३८ ॥ पद्मैर्मरकतप्रख्यैः पुष्पकांचनसंनिभैः
गुल्मैः कीचकवैष्णूनां समंतात्परिवारितम् ॥ ३९
अत्यद्भुतं महास्थानं विचित्रशिवराकुलम् ॥ श
तयोजनविस्तीर्णं दशयोजनमायतम् ॥ ४० ॥ पं
चयोजनमूर्धनं सरणतत्प्रमाणतः ॥ हिमस्वंडो
दकं राजनस्रत्वादममृतोपमम् ॥ ४१ ॥ त्रैलोक्ये

ग-

५

दृष्टपूर्वंचयत्तत्सरमनुत्तमम्॥ सप्रसन्नं सरोदि
व्यं देवानामपि दुर्लभम्॥ ४२॥ स्वातेन द्विगुणं प्रो
क्तं शरद्यौरिव निर्मलम्॥ उपाहाय देवानां सि-
द्ध्यार्जितपंकजम्॥ ४३॥ तस्मिन्सरसि दुःशत्सावि-
रूपे तर्जलाशयः॥ आसीद्वाहो गजेन्द्राणां दुराधर्षो
महाबलः॥ ४४॥ अथ दंतो ज्वलमुखः कदाचि ज्म-
जयूथपः॥ आजगाम तृषाक्रांतः करेणुपरिवारि-
तः॥ ४५॥ मदस्त्रावीजलाकांक्षीपादचारिवर्ष-
तः॥ वासयन्मदगंधेन महानैरावतोपमः ४६॥

मो०

५

गजोत्सृज्यनसंकाशोभदाञ्चलितलोचनः॥ तृषि
तः पानकामोयमवतीर्णश्चतत्सरः॥ ४७॥ अपि
वतस्तस्यतत्तोयं ग्राह्यश्च समपद्यत॥ सनीलः
पंकजवनेयूथमध्यगतः करी॥ ४८॥ गृहीतस्ते
नरौ द्वेणाग्राहेणातिवलीयसा॥ पश्यंतीनां करे
णूनां क्रीशंतीनां सदा रुणम्॥ ४९॥ नीलयते पं
कजवने ग्राहेणाव्यक्तमूर्तिना॥ गजोत्स्याकर्षते ती
रं ग्राह्यश्चाकर्षते जलम्॥ ५०॥ तयोर्युद्धं महाघो
रं दिव्यं वर्षसहस्रकम्॥ वारुणैः संयुतः पाशैर्नि

म.

७

अथ त्वगतिः कृतिः ॥ ५१ ॥ वेष्ट्यमानः स घोरैस्तृपाशो
नो गौहृदैस्तथा ॥ विस्फूर्जितमहाशक्तिर्विक्रो-
शंश्च महारवम् ॥ ५२ ॥ व्यथितः स निरुत्साहो गृ-
हीतो घोरकर्मणा ॥ परमापदमापन्नो मनसा चिं-
तयेद्धरिम् ॥ ५३ ॥ स तु नागवरः श्रीमान्नारायण
परायणः ॥ तमेव शरणं देवं गतः सर्वात्मना तदा ॥
५४ ॥ एकाग्रो निगृहीतात्मविशब्देनांतरात्मना ॥
नैकजन्मा तराभ्यासाद्भक्तिमान्गरुडध्वजे ॥ ५५ ॥
नान्यं देवं महादेवात् पूजयामास केशवात् ॥ दिग्

मो.

७

बाहुंसर्वमूर्धानंभूःपादंगगनोदरम्॥५६॥आ
दित्यचंद्रनयनमनंतंविश्वतोसुरवम्॥भूतात्मा
नंचमेघाभ्रंशंखचक्रगदाधरम्॥५७॥सहस्र
शुभनामानमादिदेवमजंविष्णुम्॥संगृह्यपुष्क
राग्रेणकांचनंकमलोत्तमम्॥५८॥निवेद्यमन
साध्यात्वापूजांकृत्वाजनार्दने॥आर्पाद्दमोक्षम
न्विच्छन्गजस्तोत्रमुदीरयन्॥५९॥ ॥गजेंद्र
उवाच॥ ॥ॐनमोमूलप्रकृतयेअजितायमहा
त्मने॥अनाश्रितायदेवायनिस्पृहायनमोनमः

ग.
७

६०॥नमआद्यायबीजायआर्षेयायप्रवर्तिने अ
नंतायचएकायअव्यक्तायनमोनमः॥६१॥नमो
गुह्यायगूढायगुणायगुणधर्मिणे॥अतर्क्याया
प्रमेयायअतुलायनमोनमः॥६२॥नमःशिवाय-
शांतायनिश्चयाययशस्विने॥सनातनायपूर्वा
यपुराणायनमोनमः॥६३॥नमोजगत्प्रतिष्ठाय
गोविंदायनमोनमः॥नमोदेवाधिदेवायस्वभा
वायनमोनमः॥६४॥नमोस्तुपद्यानाभायसारव्ययो
गोद्भवायच॥विश्वेश्वरायदेवायशिवायहरयेनमः

मो.

७

॥६५॥ नमोस्तुतस्मै देवाय निर्गुणाय गुणात्म
ने ॥ नारायणाय देवाय देवा नांपतये नमः ॥
६६॥ नमो नमः कारणवासनाय नारायणाया
मितविक्रमाय ॥ श्रीशार्ङ्गचक्रासिगदाधराय
नमोस्तुतस्मै पुरुषोत्तमाय ॥ ६७॥ गुह्याय वेद
निलयाय महोदराय सिंहाय दैत्यनिधनाय चतु
र्भुजाय ॥ ब्रह्मेन्द्र रुद्र मुनिचारण संस्तुताय दे
वोत्तमाय वरदाय नमोऽर्च्युताय ॥ ६८ ॥ नागै-
र्द्रुमैर्गणेशाय नासनाय सुप्रियाय गोक्षीरहेमशक

ग-
८

नीलपनोत्तमाय॥पीतांबरायमधुकैटभनाश
नायविश्वायचारुमुकुटायनमोक्षराय॥६९॥
नाभिप्रजातकमलासनसंस्तुतायक्षीरोदकार्ण
वनिकेतयशोधराय॥नानाविचित्रमुकुटांगद
भूषणाययोगेश्वरायविरजायनमोवराय॥
७०॥भक्तिप्रियायवरदीप्तसदृशनायस्फुल्ल-
रविंदविपुलायतलोचनाय॥देवेंद्रविघ्नशम-
नोद्यतपौरुषाययोगेश्वरायवरदायनमोवरा
य॥७१॥नारायणायपरलोकपरायणायका-

मो-

८

लायकालकमलायतलोचनाय॥ रामायराव-
णाविनाशरुतोद्यमायधीरायधीरतिलका-
यनमोवराय॥ ७२॥ पद्मासनायमणिकुंड
लभूषणाय कंसांतकायशिशुपालविनाश
नाय॥ गौवर्धनायमुरशत्रुनिकृंतनायदामो
दरायवरदायनमोवराय॥ ७३॥ ब्रह्माय-
नायत्रिदशायनायलोकैकनाथायहितात्म
नाय॥ नारायणायार्तिविनाशनायमहावरा
हायनमस्करोमि॥ ७४॥ कूटस्थमव्यक्त

ग.

९

मच्चिंत्यरूपं नारायणं कारणमादिदेवम् ॥
युगांतशेषं पुरुषं पुंसाणां तं वासुवंशारणं प्रप-
द्ये ॥ ७५ ॥ अदृश्यमच्छेद्यमनंतमव्ययं महर्ष-
यो ब्रह्ममयं सनातनं ॥ वदंतियं वै पुरुषं पु-
रातनं तं वासुदेवं शरणं प्रपद्ये ॥ ७६ ॥ उत्ति-
ष्ठतस्तस्य जलोरुकुक्षेर्महावराहस्य महीं
विदार्य ॥ विधुन्वतो वेदमयं शरीरं लोकांत-
रस्थं मुनयो गृणांति ॥ ७७ ॥ योगेश्वरं चारु-
विचित्रमौलिं ज्ञेयं समस्तं प्रकृतेः सपस्तम्

मो.

९

क्षेत्रज्ञमात्मप्रभवंवरेण्यंतं वासुदेवं शरणं
प्रपद्ये ॥ ७८ ॥ कार्यक्रियाकारणमप्रमेयं
हिरण्यबाहुं वरपद्मनाभम् ॥ महाबलं वे
दविधिं सुशोक्तं तं वासुदेवं शरणं प्रपद्ये-
॥ ७९ ॥ किरीटकेयूरमहर्हनिष्कर्मण्युत्तमा
लंकृतसर्वगात्रम् ॥ पीतांबरं काञ्चनभक्ति-
चित्रं मालाधरं केशवमभ्युपैति ॥ ८० ॥ अवो-
द्भवं वेदविदां वरिष्ठं योगात्मकं सारव्यविदां
वरिष्ठम् ॥ आदित्यचंद्राग्निवसुप्रभावं प्र

ग.
१०

पद्येच्युतमात्मवंतम् ॥ ८१ ॥ यदक्षरं ब्रह्म
वदंति सर्वगं निशम्य तन्मृत्युमुरवात्प्रमुच्य
ते ॥ तमीश्वरं युक्तमनुत्तमैर्गुणैः शनातनं
लोकगुरुं नमामि ॥ ८२ ॥ नमस्तस्मै वराह
यलीलयोद्धरते महीम् ॥ खुरमध्ये गतो य
स्य मेरुः खुरखुरायते ॥ ८३ ॥ श्रीवत्सांकं
महादेवं वेदगुह्यमनूपमं ॥ प्रपद्ये सूक्ष्मस
र्लवरैर्ण्यमभयप्रदम् ॥ ८४ ॥ प्रपद्ये सर्व
भूतानां निर्गुणं परमेश्वरम् ॥ प्रपद्ये सुक्त

मो०

१०

संगानां यतिनां परमांगतिम् ॥ ८५ ॥ भग
वंतं गुणाध्यक्षमक्षरं परमपदम् ॥ शरण्यं
शरणं भक्त्या प्रपद्ये भक्तवत्सलम् ॥ ८६ ॥
त्रिविक्रमं त्रिलोकेशं सर्वेषां प्रपितामहम् ॥
योगात्मानं महात्मानं प्रपद्ये हं जनार्दनम्
॥ ८७ ॥ आदिदेवमजं विष्णुं व्यक्ताव्यक्तं स
नात्मनम् ॥ नारायणमणीयां संप्रपद्ये ब्राह्म
णप्रियम् ॥ ८८ ॥ अकूपारायदेवाय नमः स
र्वमहाकृते ॥ प्रपद्ये देवदेवेशमणीयां सम

ग-
११

णोः सदा ॥ ८९ ॥ एकाय लोकनाथाय परतः
परमात्मने ॥ नमः सहस्र शिरसे अनंताय
नमोनमः ॥ ९० ॥ तमेव परमं देवमृषयो वेद
पारगाः ॥ कीर्तयन्ति च सर्वे वै ब्रह्मादीनां प
रायणम् ॥ ९१ ॥ नमस्ते पुंडरीकाक्ष भक्ता
नामभयंकर ॥ स ब्रह्मण्य नमस्ते स्तुत्रा हि
मांशरणागतम् ॥ ९२ ॥ तावद्भवति मे दुः
स्वंचिंता संसारसागरे ॥ यावत्कमलपत्रा
क्षं न स्मरामि जनार्दनम् ॥ ९३ ॥ ॥

मो०

११

१
सीध उवाच ॥ ॥ भक्तिं तस्य तु संचिं-
त्य नागस्या मोघं संस्तवान् ॥ प्रीतिमान् भ-
वद्वाजं श्रुत्वा च क्रगदाधरः ॥ ९४ ॥ आरु-
ह्य गरुडं विष्णु राजगामसरोत्तमः ॥ सान्नि-
ध्यं कल्पया मास तस्मिन्सरसिलोकधृक् ॥
९५ ॥ ग्राह्यस्तंगजे द्रुचतं ग्राहं च जलाशया-
त् ॥ उज्जहारा प्रमेयात्मा तरसामधुसूद-
नः ॥ ९६ ॥ जलस्थं दारया मास ग्राहं च क्रे-
णमाधवः ॥ मोचया मास नारिं द्रुपाशौभ्यः

ग
१२

शरणागतम् ॥ ९७ ॥ सहिदेवलशापेन हूह
र्गंधर्वमन्नमः ॥ इदमप्यपरंगुह्यं राजन्युण्य
तमं शृणु ॥ ९८ ॥ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥

॥ कथं शापो भवेत्तावद्गंधर्वस्य महात्म
नः ॥ एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं विस्तरेणापिताम
ह ॥ ९९ ॥ ॥ श्रीष्य उवाच ॥ ॥ य

थातौ शापितौ तेन देवलेन महात्मना ॥ हाहा
हूह भित्तिरव्यातौ गीतवाद्यविशारदौ ॥ १०० ॥
उर्वशी मे नकारं भातथान्ये चाप्सरो गणाः ॥

मी०

१२

शक्रस्यपुरतोराजनृचतुर्त्यंतेनाः समध्यमाः॥
१॥ ततस्तुतौ गायमानौ गंधर्वौ राजसद्यनि॥
अन्योन्यं कुर्वतुः स्वर्धौ शक्रस्यपुरतस्थितौ॥
२॥ आवयोरुभयोर्मध्येयः श्रेष्ठो गीतवाद्य-
योः॥ तंवदस्वसरश्च ज्ञात्वा गीतस्य ल-
क्षणम्॥ गंधर्वयोर्वचः श्रुत्वा प्रत्यवाच श-
तक्रतुः॥ युवयोर्गीतिवाद्येषु विशेषो नोपल-
क्ष्यते॥ ४॥ एक एव मुनिश्च श्रेष्ठो देवलो नाम-
नामतः॥ युवयोः संशयं छेत्ता भविष्यति

ग.
१४

शापंददौकुहोदेवलः समहातपाः॥तत-
स्तौशापितौ तेन देवलेन महात्मना॥१४॥
प्रणम्य शिरसा विप्रं गंधर्वा विदमूचतुः॥भू-
मंडलमतौ स्यावां प्रसादं कुरु स व्रत॥१५॥
निश्चयं कुरु विप्रेंद्रयेन शापादिमुच्यते॥त-
तस्तौ पुरुषौ दृष्ट्वा उभौ शापमयार्दितौ॥१६॥
प्रत्यवाच मुनिः श्रेष्ठगंधर्वाणां मया वहम्
मेकपृष्ठे सरोरम्यं बहु वृक्षसमाकुलम्॥१७॥
नानापक्षिगणाढ्यंच द्वितीय इव सागरः॥

मो०

१४

तस्मिन्सरोवरेरस्येग्राहोनित्यंमविष्यतिन
गोचमात् ॥ तयोर्मध्येमहद्यन्त्रंमविष्यतिसु
दारुणम् ॥ १९ ॥ ग्राहेणाकृष्यमाणस्तुगज
स्तोत्रंकरिष्यति ॥ तंदैवदेवदेशस्तृष्यंतेनात्र
संशयः ॥ २० ॥ ततो नारायणः प्रीतः श्लापा-
त्वांमोचयिष्यति ॥ इत्युक्त्वाऋषिणातेनव
रेणौतौप्रमोदितौ ॥ २१ ॥ ग्राह्यमगमत्सो
थवधंप्राप्याद्वंगतः ॥ आपद्विसुक्तोयुगप
द्गंगां गंधर्व एव च ॥ २३ ॥ तौ च स्वस्वं वपुः प्रा

ग-
१६

दमन्ति मनुजमम् ॥ ३२ ॥ वैकुण्ठदुष्टदमनं मु-
क्तिदं मधुसूदनम् ॥ एतानि प्रातरुत्थाय संस्मरि-
ष्यंति ये नराः ॥ ३३ ॥ सर्वपापः प्रमुच्यंते विष्णु
लोकमवाप्नुयुः ॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
एवमुक्ता महाराज राजेंद्रमसूदनः ॥ ३४ ॥
स्पर्शधामा सहस्तेन गजं गंधर्वमेव च ॥ तौ च
स्पृष्टौ ततः सद्यो दिव्यमाल्यांबरावुभौ ॥ ३५ ॥
तमेव मनसा प्राप्य जग्मनुस्त्रिदयालयम् ॥ त-
तो दिव्यवपुर्भूत्वा हस्तिराट् परमं पदम् ॥ ३६ ॥

मो-

१६

गच्छतिरममहाबाहो नारायणपरायणः॥
ततो नारायणः श्रीमान्मोक्षयित्वा गजोत्तम
म् ॥ ३७ ॥ ऋषिभिस्तूयमानोऽग्रेर्वेदगुत्थप
राक्षसे॥ ततः सप्तगवान्विष्णुदुर्विज्ञेयगतिः
प्रभुः ॥ ३८ ॥ शंखचक्रगदापाणिरंतर्धानं
समाविशत् ॥ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ ॥
गजेन्द्रमोक्षणं श्रुत्वा कुंती पुत्रोऽयुधिष्ठिरः ॥
३९ ॥ आतृभिः सहितः सम्यक् ब्राह्मणेर्वेदपा
रगैः ॥ पूजयामास देवेशं पार्श्वस्थं मधुसूद

ग.
१७

नम् ॥ ४० ॥ विस्मयोत्फुल्लनयनः श्रुत्वाना
गस्य मोक्षणाम् ॥ ऋषयश्च महाभागाः स
र्वे प्राञ्जलयस्थिताः ॥ ४१ ॥ अर्जवरेण्यं वरप
द्मनाभं महाबलं वेदनिधिं सरोत्तमम् ॥
तं वेदगुह्यं पुरुषपुराणं बवं दिरेवेदविदां व-
रिष्ठम् ॥ ४२ ॥ एतत्पुण्यमहाबाहो नराणां
पुण्यकर्मणाम् ॥ दुःस्वप्नदर्शने घोरे श्रु-
त्वा पापैः प्रमुच्यते ॥ ४३ ॥ तस्मात्वं हिम-
हाराज प्रपद्य शरणं हरिम् ॥ विमुक्तः स

भा०

१७

वर्षापेभ्यः प्राप्स्यसे परमं पदम् ॥ ४४ ॥

यदा महाग्राहगृहीतकान्तरं स्रुपुष्यिते पद्म
वने महाद्विषम् ॥ विमोक्षयामास गजं नार्द
नो दुःस्वप्ननाशं च सखीदयं सदा ॥ ४५ ॥ प

रं पराणां परमं पवित्रं परेशमीशं सरलोक
नाथम् ॥ सुरासुररर्चितपादपद्मं सनातनं
लोकगुरुं नमामि ॥ ४६ ॥ वरंगजस्मरणा

द्विसुक्तिहेतुं पुरुषवरं स्तुतिदिव्यदेहगीतम्
सततमपि पठंति ये तु तेषामभिहितं मरणां

ग.
१८

तककिल्बिषापहंस्यान्॥४७॥धर्मदृढःस्मृ
तिर्बन्धमूलोवेदस्कंधःपुराणशाखाह्यः॥अ
तुकुसुमोमोक्षफलमधुसूदनपादपोजय
ति॥४८॥नमोब्रह्मण्यदेवायगोब्राह्मणाहि
तायच॥जगद्धितायकृष्णायगोविंदायन
मोनमः॥४९॥आकाशास्पतितंतोर्यंय-
थागच्छतिसागरम्॥सर्वदेवनमस्कारःके
शवंप्रतिगच्छति॥५०॥वेदेरामायणोच्चैव
पुराणोभारतेतथा॥आदौमध्येतथाचान्ते-

मो०

१८

हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५१ ॥ सर्वरत्नमयो मेरुः
सर्वाश्चर्यमयं नभः ॥ सर्वतीर्थमयी गंगा स
र्वदेवमयो हरिः ॥ ५२ ॥ गीता सहस्रनामैव
स्तवराजो ह्यनुस्मृतिः ॥ गजेन्द्रमोक्षणं चैव
पंचरत्नानि भारते ॥ ५३ ॥ ॥ इति श्रीम
न्महाभारतेशांतिपर्वणि अनुशासनिके प
र्वाध्यायिष्ठिरसंवादे गजेन्द्रमोक्षः समाप्तः ॥
श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ शतसंभवतु
श्रीरस्तु ॥ ॥ श्रीविष्णुः प्रसन्नमस्तु

हीपंचरत्नासहितभगवद्गीता

मिति वैशाखकृष्ण १ शके १७८७ क्रोधन
नामसंवत्सरीं छापिलीअसेतहिनेदंपुस्तकं
समाप्तम् ॥ ॥समाप्तयंग्रंथः॥

३३ २५१०७१

इतिगजेंद्रमोक्षःसमाप्तः